TAMARA ĆAPETA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2025. december 11. [1]

C-488/24. sz. ügy

D. V.
kontra
„Kigas” MB;
a Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba
részvételével

(a Lietuvos Aukščiausiasis Teismas [Litvánia legfelsőbb bírósága] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Fogyasztóvédelem – A fogyasztókkal kötött szerződések – Nemzetközi árufuvarozási szolgáltatás – 2011/83/EU irányelv – A fogyasztói jogokról szóló irányelv – 5. cikk – A kereskedő fogyasztók tájékoztatására vonatkozó, szerződéskötést megelőző kötelezettsége – E kötelezettség terjedelme – A szerződés lényeges tulajdonságaival kapcsolatos tájékoztatás – A szolgáltatás teljes árával kapcsolatos tájékoztatás – A vámokkal kapcsolatos tájékoztatás – 2005/29/EK irányelv – A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatról szóló irányelv – A nemzetközi közúti árufuvarozási szerződésről szóló egyezmény (CMR) – 7. cikk”

I. Bevezetés

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem fogyasztó és kereskedő között létrejött nemzetközi árufuvarozási szerződésre vonatkozik. E szerződés a fogyasztó személyes tárgyainak Norvégiából Litvániába történő szállítását foglalta magában.

2. Az áruk szállítása során az Unió területére való belépéskor a kereskedő egyik munkavállalóját a svéd vámhatóság megállította, és arról tájékoztatta, hogy a szállított árukat vám terheli. A vám megfizetése után a kereskedő a költségek megtérítését kérte a fogyasztótól. A fogyasztó azonban megtagadta a vámok miatt fizetendő összeg megfizetését, azzal az indokkal, hogy a kereskedő megsértette a szerződéskötést megelőző tájékoztatási kötelezettségét, mivel nem tájékoztatta őt az áruszállításra alkalmazandó vámeljárásokról.

[1] Eredeti nyelv: angol.

3. A 2011/83/EU irányelv (a továbbiakban: a fogyasztók jogairól szóló irányelv) [2] a kereskedők által a szerződés megkötése előtt a fogyasztóknak nyújtandó tájékoztatásra vonatkozó követelményeket határozza meg abból a célból, hogy megfelelő egyensúlyt teremtsen a fogyasztóvédelem magas szintje és a vállalkozások versenyképessége között. [3] Mindazonáltal ezen irányelv nem határozza meg kifejezetten e tájékoztatási kötelezettség terjedelmét, pontosabban nem derül ki egyértelműen e rendelkezés szövegéből, hogy a nemzetközi árufuvarozási szolgáltatást nyújtó kereskedőknek milyen erőfeszítéseket kell tenniük ahhoz, hogy eleget tegyenek e kötelezettségnek.

4. E bizonytalanság miatt a Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litvánia legfelsőbb bírósága), a jelen ügyben kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy úgy kell-e értelmezni a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikkének (1) bekezdését, hogy a fogyasztónak nemzetközi fuvarozási szolgáltatást nyújtó kereskedőnek tájékoztatnia kell a fogyasztót a fuvarozásra alkalmazandó vámeljárásokról.

II. Az alapeljárás tényállása, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések és a Bíróság előtti eljárás

5. Az alapeljárás felperese, D. V. (az áru feladója és a fogyasztó) telefonon szóbeli árufuvarozási szerződést kötött a „Kigas” MB alperessel (a továbbiakban: Kigas).

6. A szerződés alapján a Kigas korlátolt felelősségű kisvállalkozás vállalta, hogy a felperes tulajdonában lévő két motorkerékpárt, egy négykerekű motorkerékpárt, két mosógépet és két szárítógépet 450 euró fejében Norvégiából Litvániába szállítja. A felek nem írtak alá írásbeli fuvarozási szerződést, és nem állítottak ki fuvarlevelet sem, amely tartalmazta volna a szállítás részleteit.

7. A felperes 2020. június 16-án Norvégiában átadta az árukat az alperesnek. Tanúvallomás alapján az áru átadásakor az alperes egyik munkavállalója megkérdezte a felperest, hogy meg kell-e állni a vámnál, azonban a felperes jelezte, hogy ő az áru címzettje.

8. 2020. június 17-én a szállítás teljesítése során az alperes munkavállalóját megállították a Norvégia és Svédország közötti határon, ahol a vámtisztviselők az ellenőrzést követően úgy határoztak, hogy az árukat az Unióba való belépéskor be kell jelenteni vámkezelésre. Ugyanezen a napon vámáru-nyilatkozatot állítottak ki, amelyben 40 899 svéd koronát (SEK) (3890,59 euró) vámot vetettek ki a szállított árukra, amelyet az alperes megfizetett.

9. 2020. június 18-án az alperes 4340,59 euró (450 euró a szállítási szolgáltatásért és 3890,59 euró svéd vámhatóságok által az árukra kivetett vámokért) összegű számlát állított ki a felperesnek.

10. A fuvarozó 2020. június 20-án a felperes egyik motorkerékpárjának kivételével az összes árut a megállapodás szerinti helyre szállította Litvániában. Az alperes ezt követően tájékoztatta a felperest, hogy a visszatartott motorkerékpárt is leszállítja, amint a számlát kifizetik.

[2] A fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 304., 64. o.).

[3] Lásd a fogyasztói jogokról szóló irányelv (4) preambulumbekezdését.

11. Ezt követően a felperes keresetet indított az alperes ellen a Kauno apylinkės teismas (kaunasi körzeti bíróság, Litvánia) előtt, amelyben azt kérte, hogy a bíróság i. állapítsa meg, hogy az alperes által 2020. június 18-án kiállított számla nem rendelkezett jogalappal, és ismerje el, hogy a felperes nem köteles megfizetni a számlán feltüntetett vámot, valamint kötelezze az alperest, hogy állítson ki új számlát, amelyben csak a 450 euró szolgáltatási díj szerepel; valamint ii. kötelezze az alperest, hogy haladéktalanul szolgáltassa vissza a felperesnek a visszatartott motorkerékpárt.

12. Az alperes e bírósághoz viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben azt kérte, hogy a bíróság i. kötelezze a felperest, hogy fizessen 450 eurót az árufuvarozásért, és ii. ítéljen meg 3876,76 euró összegű kártérítést.

13. A felperes a bíróság előtt azt állította, hogy az alperes nem teljesítette a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke szerinti kötelezettségét, amely szerint a szerződés megkötése előtt köteles volt részére a szükséges tájékoztatást megadni.

14. E rendelkezés a távollevők között kötött vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződésektől *eltérő* szerződésekkel kapcsolatban határozza meg a tájékoztatási kötelezettséget. Jóllehet az alapügyben szóban forgó szerződést telefonon kötötték meg, és ezért a fogyasztói jogokról szóló irányelv 6. cikke értelmében távollevők között kötött vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződésnek tekinthető, a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság által megküldött felvilágosításkérésre válaszul megerősítette, hogy az alapügyben szóban forgó szerződés távollevők között kötött vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződéstől eltérő szerződésnek minősül, és ezért arra a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke, nem pedig 6. cikke az irányadó.

15. A fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontja a következőképpen rendelkezik:

„(1) A fogyasztót a távollevők között vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződéstől eltérő szerződés vagy annak megfelelő ajánlat mindaddig nem köti, amíg a kereskedő egyértelműen és közérthető módon tájékoztatást nem nyújt a fogyasztónak a következőkről, ha ezen információk a körülmények alapján nem nyilvánvalóak:

a) az áru vagy szolgáltatás lényeges tulajdonságai, az adathordozónak és az árunak vagy szolgáltatásnak megfelelő mértékben;

[…]

c) az áru vagy szolgáltatás adóval növelt teljes ára, vagy – amennyiben az áru vagy a szolgáltatás jellegéből adódóan az árat nem lehet előre észszerűen kiszámítani – az ár kiszámításának módja, valamint adott esetben az összes fuvardíj, szállítási vagy postaköltség, illetve, amennyiben e költségeket nem lehet észszerűen előre kiszámítani, annak a ténynek a feltüntetése, hogy esetlegesen további költségek merülhetnek fel”.

16. E rendelkezések alapján a felperes azt állította, hogy az alperes azáltal, hogy nem bocsátotta rendelkezésére a vámokkal kapcsolatos releváns információkat, megsértette a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikkében előírt kötelezettségét. A felperes állítása szerint az említett kötelezettségszegés eredményeképpen nem volt köteles a vámot megfizetni.

17. Az alperes a maga részéről azzal érvelt, hogy a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke alapján nem volt köteles tájékoztatni a felperest a vámokról, illetve a vámeljárásokhoz szükséges dokumentumokról. Másodlagosan az alperes azzal érvelt, hogy a CMR-egyezmény[4] 11. cikke értelmében a vámokkal kapcsolatos releváns információkat valójában feladói minőségében a felperesnek kellett volna a fuvarozó rendelkezésére bocsátania.

18. A CMR-egyezmény 11. cikkének 1. és 2. bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„1. A feladó köteles a fuvarlevélhez csatolni azokat az iratokat, amelyek az áru kiszolgáltatása előtt végrehajtandó vám- vagy más hatósági kezeléshez szükségesek, illetve köteles ezeket az iratokat a fuvarozó rendelkezésére bocsátani és a fuvarozó részére minden szükséges felvilágosítást megadni.

2. A fuvarozó nem köteles vizsgálni, hogy ezek az iratok és felvilágosítások helyesek-e vagy kielégítőek-e. A feladó felelős a fuvarozóval szemben minden kárért, amely az iratok és felvilágosítások hiányából, nem kielégítő voltából vagy szabálytalanságából származik, kivéve, ha a fuvarozót vétkesség terheli.”

19. 2023. május 17-i ítéletével a Kauno apylinkės teismas (kaunasi körzeti bíróság) a felperes keresetének részben, az alperes viszontkeresetének pedig teljes egészében helyt adott, és arra kötelezte az alperest, hogy a motorkerékpárt szolgáltassa vissza a felperesnek, ugyanakkor arra kötelezte a felperest, hogy fizessen az alperesnek az áruk szállításáért 450 eurót, valamint kártérítés jogcímén 3876,76 eurót.

20. E határozat ellen fellebbezést nyújtottak be a Kauno apygardos teismashoz (kaunasi megyei bíróság, Litvánia), amely 2023. november 16-i határozatával helybenhagyta az alsóbb szintű bíróság határozatát.

21. E bíróságok úgy vélték, hogy a jelen ügyben mind a Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (a Litván Köztársaság polgári törvénykönyve) fogyasztói szerződésekre vonatkozó rendelkezéseit, mind pedig a CMR-egyezmény rendelkezéseit alkalmazni kell. Megállapították továbbá, hogy amennyiben a fogyasztói jogviszonyokra vonatkozó nemzeti jogszabályok és a CMR-egyezmény 11. cikkében foglalt szabály között ellentmondás áll fenn, az utóbbi az irányadó. Ezen érvelés alapján és az alperessel egyetértésben e bíróságok úgy ítélték meg, hogy a felperes, mint az áruk feladója, nem teljesítette azon kötelezettségét, hogy az alperes rendelkezésére bocsássa a vámalakiságok elvégzéséhez szükséges dokumentumokat és információkat, és ezért a felperes köteles megtéríteni az alperesnek a vámokkal kapcsolatban felmerült költségeket.

22. A Kauno apygardos teismas (kaunasi megyei bíróság) határozatát követően a felperes fellebbezést nyújtott be a jelen ügyben kérdést előterjesztő bírósághoz.

23. E bíróság arra vár választ, hogy úgy kell-e értelmezni a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontját, hogy a fogyasztónak nemzetközi fuvarozási szolgáltatást nyújtó kereskedő köteles tájékoztatni a fogyasztót a fuvarozásra alkalmazandó vámeljárásokról.

24. Amennyiben ilyen kötelezettség fennáll, a kérdést előterjesztő bíróság e kötelezettség terjedelmét és hatályát kívánja tisztázni. Pontosabban, e bíróság arra keresi a választ, hogy e tájékoztatási kötelezettség megköveteli-e a kereskedőtől, hogy i. meghatározza a fogyasztó

[4] A Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló, Genfben, 1956. május 19-én aláírt egyezmény (kihirdette az 1971. évi 3. törvényerejű rendelet; a továbbiakban: CMR-egyezmény)

számára a vámhatóságoknak bemutatandó konkrét dokumentumokat, és ii. kiszámítsa és közölje a fogyasztóval az alkalmazandó vámok konkrét összegét, vagy elegendő-e pusztán tájékoztatni a fogyasztót annak lehetőségéről, hogy vámok *vethetők ki*.

25. Jóllehet az alperes a nemzetközi árufuvarozás területén szakembernek minősül, a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy arányos-e a szakemberre hárítani annak terhét, hogy utánajárjon a részére fuvarozásra átadandó minden egyes áru sajátosságainak, és az egyes fuvarozásokkal kapcsolatos releváns követelményeknek az alkalmazandó vámok kiszámítása céljából.

26. A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a kereskedő fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke szerinti azon kötelezettségének terjedelmére és hatályára vonatkozó kérdés megválaszolása, hogy a fogyasztót tájékoztassa a nemzetközi fuvarozás során alkalmazandó vámeljárásokról, lehetővé fogja tenni e bíróság számára annak megállapítását, hogy az alapügyben melyik félnek kell viselnie a vámeljárások nem megfelelő lefolytatásának hátrányos következményeit, és ezáltal annak meghatározását is, hogy a felek közül melyiknek kell viselnie a fuvarozás során az alperes által megfizetett vámok költségeit.

27. E körülmények között a Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litvánia legfelsőbb bírósága) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [fogyasztói jogokról szóló irányelv] 5. cikke (1) bekezdésének a) pontját, amely előírja, hogy a kereskedő tájékoztatást nyújt a fogyasztónak a szolgáltatás jellemzőiről, hogy a fogyasztó részére nemzetközi fuvarozási szolgáltatást nyújtó kereskedő köteles tájékoztatni a fogyasztót a fuvarozásra alkalmazandó vámeljárásokról? Ha a [fogyasztói jogokról szóló irányelv] 5. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az a kereskedőt arra kötelezi, hogy tájékoztassa a fogyasztót a nemzetközi fuvarozásra alkalmazandó vámeljárásokról, elegendő-e, ha a kereskedő közli, hogy a feladónak (a fogyasztónak) kell gondoskodnia a vámeljáráshoz szükséges dokumentumokról és kell a vámot megfizetni, vagy a kereskedőnek részletes tájékoztatást (jegyzéket) kell adnia a vámhatóságok részére bemutatandó konkrét dokumentumokról és az alkalmazandó vámtételekről (-összegekről)?

2) A kereskedőnek a [fogyasztói jogokról szóló irányelv] 5. cikke (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott azon kötelezettsége, hogy a fogyasztónak tájékoztatást nyújtson az áru vagy szolgáltatás adóval növelt áráról, vagy – amennyiben az áru vagy a szolgáltatás jellegéből adódóan az árat nem lehet előre észszerűen kiszámítani – az ár kiszámításának módjáról, valamint adott esetben az összes fuvardíjról, szállítási vagy postaköltségről, illetve, amennyiben e költségeket nem lehet észszerűen előre kiszámítani, arról, hogy e költségek esetlegesen felmerülhetnek, magában foglalja-e a nemzetközi fuvarozási szolgáltatást nyújtó kereskedő azon kötelezettségét, hogy a konkrét fuvarozásra vonatkozó vámokról (vámtételekről és -összegekről) nyújtson tájékoztatást a fogyasztónak?”

28. Írásbeli észrevételeket a cseh és a litván kormány, valamint az Európai Bizottság nyújtott be a Bírósághoz.

29. A Bíróság az eljárási szabályzata 76. cikkének (2) bekezdésével összhangban úgy határozott, hogy tárgyalás nélkül hoz határozatot.

III. Elemzés

A. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre vonatkozó előzetes észrevételek

30. Az előterjesztő bíróság két kérdését együtt kell vizsgálni. Kérdéseivel e bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni az kereskedőket a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdése alapján terhelő, a fogyasztóknak az értékesített áruk vagy nyújtott szolgáltatások lényeges tulajdonságairól (az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontja) és az áruk vagy szolgáltatások teljes áráról (az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontja) való tájékoztatására vonatkozó kötelezettséget, hogy az magában foglalja a kereskedőknek azon vámeljárásokkal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségét, amelyeknek ezen áruk vagy szolgáltatások tárgyát képezhetik, és ha igen, akkor e tájékoztatásnak milyen részletesnek kell lennie.

31. E kérdések elemzésének megkezdése előtt hasznosnak tartom, hogy némi kontextussal szolgáljak először is a Norvégiából az Európai Unió területére belépő árukra kivetett vámok alkalmazásával (B. rész), másodszor pedig a CMR-egyezmény 11. cikkének a jelen ügyre való alkalmazhatóságával kapcsolatban (C. rész).

32. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre vonatkozó elemzésem két szakaszra tagolódik.

33. Először megvizsgálom, hogy a vámeljárások észszerűen a nemzetközi árufuvarozási szolgáltatásnak a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „lényeges tulajdonságai” egyikének tekinthetők-e. Ezen elemzés alapján azt a következtetést vonom le, hogy a „lényeges tulajdonságok” fogalmát a nemzetközi árufuvarozási szerződéssel összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja a vámeljárásokat, és így az ilyen szolgáltatást nyújtó kereskedőt arra kötelezi, hogy a szerződés megkötése előtt tájékoztassa a fogyasztót arról, hogy a szállított áruk vámkötelesek *lehetnek* (D. rész).

34. Másodszor, elemzem e kötelezettség terjedelmét. Pontosabban, megvizsgálom, hogy e kötelezettség megköveteli-e a kereskedőtől, hogy a fogyasztónak a vámok teljes összegének kiszámítása céljából részletes tájékoztatást nyújtson a vámeljárásokhoz bemutatandó konkrét dokumentumokról, valamint az egyes fuvarozásokra vonatkozó konkrét vámtételekről és -összegekről (E. rész).

B. A vámeljárások összefüggései a jelen ügyben

35. Noha Norvégia az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagja, nem tagja az Unió vámuniójának. Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (a továbbiakban: EGT-megállapodás) kiterjeszti az Unió belső piacát Norvégiára azáltal, hogy biztosítja a termékről szóló uniós rendeleteknek megfelelő áruk szabad mozgását; azonban nem szünteti meg a vámhatárokat és a vámalakiságokat Norvégia és az Európai Unió között.[5]

36. Következésképpen Norvégiából az Unió vámterületére szállított összes árut vám elé kell állítani a belépési ponton, azok importeljárások tárgyát képezik és vámkötelesek, kivéve, ha különleges mentesség vagy kedvezményes elbánás alkalmazandó rájuk.

[5] Lásd ebben az értelemben az EGT-megállapodás II. részének „Együttműködés a vámügyek és a kereskedelmi könnyítések terén” című 3. fejezetének 21. cikkét.

37. Az EGT-megállapodás alapján a Norvégiából származó és a preferenciális származást igazoló szükséges dokumentumokkal ellátott áruk vámmentesen hozhatók be az Unióba.

38. Ugyanakkor azon áruk, amelyek nem Norvégiából származnak, illetve amelyek preferenciális származása nem igazolható, továbbra is az uniós közös vámtarifa és az alkalmazandó behozatali héa vagy jövedéki adók hatálya alá tartoznak, függetlenül attól, hogy a szállított áruk személyes használat tárgyát vagy kereskedelmi ügylet részét képezik. [6]

39. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból nem derül ki egyértelműen, hogy a felperes részére szállított áruk az Unióból, Norvégiából vagy harmadik országból származnak-e, és így az áruk mentesülhettek-e a kivetett vámok alól.

40. Mindenesetre, amint azt már megjegyeztem, ahhoz, hogy valamely személy ilyen mentességben részesülhessen, az árukat a svéd vámhatóságoknak történő bemutatáskor a származást igazoló szükséges dokumentumoknak kellett volna kísérniük. Az alapeljárás felei azonban nem vitatták, hogy a felperes (a feladó/fogyasztó) nem bocsátotta az alperes (a fuvarozó/kereskedő) rendelkezésére az ezen eljárásra vonatkozó dokumentumokat és információkat. A jelen ügyben az sem vitatott, hogy az alperes nem nyújtott részletes tájékoztatást a felperesnek a vámeljárásokról és az alkalmazandó mentességekről és az azokra vonatkozó követelményekről.

C. A CMR-egyezmény 11. cikkének alkalmazhatósága a jelen ügyben

41. Mielőtt megvizsgálnám a kereskedő vámokra vonatkozó, szerződéskötést megelőző tájékoztatási kötelezettségének tartalmát és terjedelmét, röviden kitérek az alperes által a CMR-egyezmény 11. cikkével kapcsolatban előterjesztett és a cseh kormány által írásbeli észrevételeiben támogatott érvekre.

42. A kereskedő tájékoztatási kötelezettségének szigorú értelmezése mellett érvelve a cseh kormány azt állítja, hogy az olyan nemzetközi árufuvarozási szerződés, amely nem foglal magában vámügynöki szolgáltatást (amint az a jelen ügyben láthatóan fennáll), [7] csak az áruk szállítására kötelezi a kereskedőt, és ezért nem kötelezi arra, hogy a fogyasztót tájékoztassa a vonatkozó vámokról, mivel az ilyen szolgáltatás nem képezi a megkötött szerződés részét.

43. Ezen érv alátámasztására a cseh kormány a CMR-egyezmény 11. cikkére hivatkozik, amely az áruk feladóját (aki a jelen eljárásban egyben a fogyasztó is) arra kötelezi, hogy a kereskedők rendelkezésére bocsássa a vámeljárások lefolytatásához szükséges dokumentumokat és minden egyéb információt. Annak értékelése előtt, hogy az ilyen, fogyasztóra vonatkozó kötelezettség hatással van-e a kereskedő szerződéskötést megelőző tájékoztatási kötelezettségére, először meg kell vizsgálni, hogy az ezen egyezmény alkalmazható-e a jelen ügy tényállására.

44. A CMR-egyezmény a nemzetközi közúti árufuvarozás során a fuvarozó felelősségének meghatározására irányadó jogi eszköz. Ezen egyezmény 1. cikke szerint ez az egyezmény minden olyan szerződésre érvényes, amely áruknak közúton járművel díj ellenében végzett szállításáról

[6] Lásd ebben az értelemben: az EGT-megállapodás II. részének „Alapelvek” című 1. fejezete 8. cikkének (2) bekezdését és 10. cikkét.

[7] Ilyen szolgáltatás keretében a kereskedő vámügynökként vagy a fogyasztó képviselőjeként jár el, és annak biztosítására köt szerződést, hogy a vámáru-nyilatkozat helyes legyen, a vámokat és adókat pontosan megfizessék, és a fizetés megtörténjen, hogy az áruk zökkenőmentesen juthassanak át a határon. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a felek között nem vitatott, hogy ilyen szerződés nem jött létre.

szól, ha az áru átvételének helye és a kiszolgáltatásra kijelölt hely, – amint ezeket a fuvarozási szerződésben megjelölték, – két különböző állam területén van, amelyek közül legalább az egyik szerződő állam.

45. A jelen ügyben a jogvita közúti árufuvarozási szerződésre vonatkozik, amely a norvégiai címet a feladás helyeként, a litvániai címet pedig teljesítési helyként tünteti fel. Mivel mind Norvégia, mind pedig Litvánia az CMR-egyezmény[8] részes fele, az egyezmény alkalmazhatóságának az egyezmény 1. cikkében meghatározott feltételei maradéktalanul fennállnak.[9]

46. A CMR-egyezmény elsősorban a nemzetközi közúti fuvarozás során a fuvarozó kötelezettségeit és korlátozott felelősségét szabályozza, és előírja, hogy a feladó köteles a vámalakiságok elvégzéséhez szükséges dokumentumokat és információkat rendelkezésre bocsátani.

47. Márpedig mindjárt az elején ki kell emelni, hogy – amint azt a litván kormány írásbeli észrevételeiben is kifejtette – a CMR-egyezmény „semmiképpen sem vonatkozik az árufuvarozási szerződésből eredő összes magánjogi kérdésre”, és a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos kérdéseket (beleértve a kereskedők tájékoztatási kötelezettségét) sem szabályozza, ha a szerződés fogyasztó és kereskedő között jön létre.[10]

48. Ezen túlmenően a fogyasztó azon kötelezettsége, hogy a CMR-egyezmény 11. cikke szerint a vámalakiságokhoz szükséges információkat és dokumentumokat a kereskedő rendelkezésére bocsássa, csak a nemzetközi árufuvarozási szerződés megkötése *után* keletkezik.

49. Ezért ez a szerződéskötést követő kötelezettség nem értelmezhető úgy, hogy az kizárja a kereskedő szerződéskötést megelőző azon kötelezettségét, hogy tájékoztassa a fogyasztót az alkalmazandó vámeljárásokról és azokról a dokumentumokról, amelyeket a fogyasztónak esetleg a fuvarozó rendelkezésére kell bocsátania. Az ezzel ellentétes következtetés álláspontom szerint szembe menne a fogyasztói jogokról szóló irányelv átfogó céljával, amely a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítására irányul.

50. Ezért a feladó ilyen dokumentumok rendelkezésre bocsátására vonatkozó kötelezettsége csak a szerződéskötés után keletkezik, és így nem érintheti a kereskedő szerződéskötést megelőző tájékoztatási kötelezettségét.

D. A vámokat a nemzetközi árufuvarozási szerződés egyik lényeges tulajdonságának kell-e tekinteni?

51. A fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja egyértelműen előírja, hogy az árura vagy szolgáltatásra vonatkozó szerződés megkötése előtt a kereskedőnek minden, az áru vagy szolgáltatás lényeges tulajdonságaira vonatkozó releváns információt a fogyasztó rendelkezésére kell bocsátania.

[8] Lásd: *Recueil des traités des Nations unies*, 1208. kötet, 427. o., elérhető a következő oldalon: https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XI-B-11-a&chapter= 11&clang=_en

[9] Lásd analógia útján: 2010. május 4-i TNT Express Nederland ítélet (C-533/08, EU:C:2010:243, 34. és 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[10] Lásd e tekintetben: Egyesült Nemzetek, a Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló 1956. május 19-i egyezményhez (CMR) fűzött kommentár, 1975, 4. o., 9. pont, elérhető a következő oldalon: https://unece.org/fileadmin/DAM/trans/doc/2006/sc1cmr/commentary.pdf.

52. A nemzetközi árufuvarozási szerződésekkel összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a „lényeges tulajdonságok” fogalma értelmezhető szigorúan, azaz úgy, hogy csak a fuvarozási jogviszonnyal kapcsolatos tájékoztatásra (mint például az áru berakodásának helye, a teljesítési hely, az útvonal és az ár) vonatkoznak, a vámeljárásokra és az azokhoz szükséges dokumentumokkal kapcsolatos tájékoztatásra azonban nem, vagy tágan, azaz úgy, hogy a lényeges tulajdonságok fogalma magában foglalja a fuvarozásra alkalmazandó vámeljárásokkal kapcsolatos tájékoztatást.

53. A tájékoztatási kötelezettséget az irányelvvel a jogalkotó által elérni kívánt célok tágabb összefüggésében kell értelmezni.

54. Ez alapján a fogyasztói jogokról szóló irányelv 1. cikkében meghatározott célokra, azaz a belső piac megfelelő működéséhez való hozzájárulásra és a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítására tekintettel tágan kell értelmezni ezen irányelv hatályát,[11] ebből következően pedig az ezen irányelv 5. cikkének értelmében vett „tájékoztatás” fogalmát.

55. Bár a Bíróságnak alig van olyan ítélkezési gyakorlata, amely a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke szerinti tájékoztatási kötelezettség terjedelmével foglalkozik, úgy vélem, hogy arra vonatkozóan, hogy a Bíróság hogyan értelmezze e kötelezettség terjedelmét, némi hasznos iránymutatás vonható le a Bíróság azzal kapcsolatban adott értelmezéséből, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv[12] 7. cikke szerint mi tekinthető megtévesztő mulasztásnak azon lényeges információk tekintetében, amelyeket a kereskedőnek a szerződéskötést megelőzően a fogyasztó rendelkezésére kell bocsátania.

56. A Bíróság már megállapította, hogy a fogyasztói jogokról szóló irányelvben és a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvben meghatározott fogalmakat lehetőség szerint azonos módon kell értelmezni, mivel mindkét irányelv az EUMSZ 114. cikken alapul, és arra irányul, hogy az általa érintett törvényi, rendeleti és közigazgatási kereteken belül magas szintű fogyasztóvédelmet biztosítson.[13]

57. A Bíróság ezért a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvet és az annak alapján kialakított ítélkezési gyakorlatot iránymutatásként használhatja a fogyasztói jogokról szóló irányelv értelmezéséhez, pontosabban annak megállapításához, hogy az uniós jogalkotónak az volt-e a szándéka, vagy sem, hogy a második irányelv 5. cikkében megállapított tájékoztatási kötelezettség a nemzetközi árufuvarozási szerződésekkel összefüggésben magában foglalja a vámeljárásokra vonatkozó tájékoztatási kötelezettséget.

[11] Lásd: 2022. február 24-i Tiketa ítélet (C-536/20, EU:C:2022:112, 30. pont).

[12] A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2005. L 149., 22. o., a továbbiakban: tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv).

[13] A két irányelvben használt „kereskedő” fogalommal kapcsolatban lásd: 2022. február 24-i Tiketa ítélet (C-536/20, EU:C:2022:112, 29. pont). A fogyasztói jogokról szóló irányelv ezen értelmezése és alkalmazása az ezen irányelv végrehajtására vonatkozó bizottsági iránymutatással is összhangban áll, amely rámutat arra, hogy az uniós jogalkotó a fogyasztói jogokról szóló irányelv kidolgozása során a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv alapján kialakított ítélkezési gyakorlatot vette figyelembe. E tekintetben lásd a fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmezésére és alkalmazására vonatkozó iránymutatásról szóló bizottsági közleménynek (HL 2021. C 525., 1. o.; a továbbiakban: a bizottsági közlemény) a „»kereskedő« és a »fogyasztó« fogalma” című 1.1. pontját.

58. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 7. cikkének (4) bekezdéséből következik, és az annak alapján kialakított ítélkezési gyakorlat is megismételte,[14] hogy a kereskedő által a szerződés megkötése előtt a fogyasztónak nyújtandó tájékoztatás minden olyan *lényeges információt* magában foglal, amely e szerződés körülményei alapján az átlagfogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges, és ha az ilyen tájékoztatás elmulasztása ténylegesen vagy valószínűsíthetően ahhoz vezet, hogy az olyan ügyleti döntést hoz, amelyet egyébként nem hozott volna.[15]

59. Így, ha a kereskedő nem nyújt a fogyasztónak olyan tájékoztatást, amely valószínűsíthetően azt eredményezné, hogy a fogyasztó más ügyleti döntést hoz, ha kapott volna ilyen tájékoztatást, e mulasztás a a kereskedő fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke szerinti kötelezettségének megsértését jelenti.

60. Úgy tűnik számomra, hogy a jelen ügyben annak megállapításához, hogy úgy kell-e értelmezni a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontját, hogy a fogyasztónak nemzetközi fuvarozási szolgáltatást nyújtó kereskedő köteles tájékoztatni e fogyasztót az alkalmazandó vámeljárásokról, azt kell megvizsgálni, hogy a fogyasztó – miután tájékoztatták a vonatkozó vámeljárásokról – valószínűsíthetően más ügyleti döntést hozna-e.

61. Tekintettel arra a tényre, hogy a vámok jelentősen megnövelhetik a nemzetközi fuvarozás teljes költségét, ahogyan az a jelen ügyben is történt,[16] úgy vélem, hogy a vámok visszatartó hatást gyakorolhatnak a fogyasztókra, és következésképpen valószínűsíthetően visszatarthatják őket a nemzetközi fuvarozási szerződések megkötésétől.

62. Ezenfelül az, hogy mi minősül a szerződés fogyasztók jogairól szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „lényeges tulajdonságának” annak eldöntése szempontjából, hogy a kereskedőnek a szerződéskötést megelőző milyen tájékoztatást kell nyújtania a fogyasztó részére, szükségszerűen a szerződés konkrét körülményeitől függ.[17] Tekintettel a nemzetközi árufuvarozási szerződések határokon átnyúló jellegére, valamint arra, hogy ezen áruk rendszerint vámkötelesek, észszerű arra következtetni, hogy a vám az ilyen típusú szerződések egyik lényeges tulajdonságát jelenti.

63. Ezenfelül az a tény, hogy a nemzetközi árufuvarozási szerződéseket szabályozó CMR-egyezmény külön rendelkezéseket tartalmaz a vámeljárásokkal kapcsolatos kötelezettségek tekintetében, még inkább alátámasztja azt az érvet, miszerint ezen eljárások az ilyen típusú szerződések fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „lényeges tulajdonságai” közé tartoznak.

[14] A fogyasztói jogokról szóló irányelv végrehajtására vonatkozó iránymutatásában a Bizottság megjegyzi, hogy a kereskedőnek a fogyasztóval közlendő lényeges tulajdonságok kiválasztásakor ugyanazt a megközelítést kell alkalmaznia, mint a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 7. cikke (4) bekezdésének alkalmazásában, azaz tájékoztatást kell adnia a fogyasztó számára azokról a jellemzőkről, amelyekre a fogyasztóknak szükségük van ahhoz, hogy tájékozott ügyleti döntéseket hozhassanak. Lásd a bizottsági közlemény „Közös követelmények az üzlethelyiségben és a távollevők között/üzlethelyiségen kívül kötött szerződésekre” című 3.2. pontját.

[15] Lásd analógia útján: 2025. január 23-i NEW Niederrhein Energie und Wasser ítélet (C-518/23, a továbbiakban: NEW Niederrhein Energie ítélet, EU:C:2025:35, 32. pont).

[16] A jelen ügyben a vám összesen a nyújtott szolgáltatás árának majdnem tízszeresét tette ki (összesen 4340,59 euró, szemben a fuvarozási szolgáltatás 450 eurós díjával).

[17] Lásd analógia útján és a fogyasztói jogokról szóló irányelv 6. cikke (1) bekezdésének c) pontját illetően: 2019. július 10-i Amazon EU ítélet (C-649/17, EU:C:2019:576, 37. pont).

64. Így, figyelembe véve a nemzetközi árufuvarozási szerződések sajátos jellegét, valamint a fogyasztói jogokról szóló irányelv céljait, úgy vélem, hogy az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a fogyasztónak nemzetközi fuvarozási szolgáltatást nyújtó kereskedő köteles tájékoztatni a fogyasztót arról, hogy a szállított áruk vámkötelesek *lehetnek*.

E. De mennyire kell részletesnek lennie ennek a tájékoztatásnak?

65. Annak megállapításához, hogy a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az általános kötelezettséget ró a kereskedőkre arra vonatkozóan, hogy a határon átnyúló árufuvarozás során tájékoztassák a fogyasztót az esetleges vámeljárásokról, most meg kell vizsgálni e konkrét tájékoztatási kötelezettség terjedelmét, és különösen azt, hogy e kötelezettség megköveteli-e a kereskedőtől, hogy i. részletes tájékoztatást nyújtson a szükséges konkrét dokumentumokról (az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontja), és ii. a nyújtott szolgáltatás teljes árának kiszámítása érdekében részletes tájékoztatást nyújtson a szállításra alkalmazandó vámtételekről és -összegekről (az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontja), vagy elegendő-e, ha a tájékoztatás általánosabb jellegű.

66. A kereskedő tájékoztatási kötelezettségének terjedelmével kapcsolatban a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy a kereskedő azon kötelezettségének teljesítése során, hogy tájékoztassa a fogyasztót arról, hogy a szállított árukra vámok alkalmazhatók, elegendő-e a kereskedő részéről annak megállapítása, hogy a feladó (a fogyasztó) köteles gondoskodni a vámeljárásokhoz szükséges dokumentumokról, vagy a kereskedőnek részletes tájékoztatást (például listát) kell-e nyújtania a vámhatóságoknak bemutatandó konkrét dokumentumokról.

67. Úgy tűnik számomra, hogy e kérdés megválaszolása végső soron attól függ, hogy a kereskedő milyen konkrét szolgáltatást kínál, pontosabban attól, hogy a szerződés magában foglal-e vámügynöki szolgáltatást, amelynek keretében a kereskedő vállalja, hogy a fogyasztó nevében eljár a vámeljárások lefolytatása érdekében.

68. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a szerződéskötést megelőző azon kötelezettségnek megfelelően, hogy a szolgáltatás lényeges tulajdonságaival kapcsolatos minden releváns információt a fogyasztó rendelkezésére kell bocsátani, a nemzetközi árufuvarozási szolgáltatást nyújtó kereskedőnek tájékoztatnia kell a fogyasztót arról, hogy a megkötött szerződés részeként nyújt-e ilyen vámügynöki szolgáltatást, vagy sem, és ennek megfelelően kinek a feladata a vámalakiságok elvégzéséhez szükséges dokumentáció beszerzése, azaz a kereskedő (ha a szerződés tartalmaz vámügynöki szolgáltatást) vagy a fogyasztó (ha a szerződés nem tartalmaz vámügynöki szolgáltatást) feladata.

69. Véleményem szerint a fogyasztó csak az ilyen tájékoztatás kézhezvételét követően tud tájékozott ügyleti döntést hozni, mivel e tájékoztatás lehetővé teszi számára, hogy eldöntse, inkább maga intézi-e a vámalakiságokat, vagy olyan kereskedőt bíz meg, aki ilyen szolgáltatást nyújt.

1. A vámügynöki szolgáltatást nyújtó kereskedőkre vonatkozó tájékoztatási kötelezettség terjedelme

70. A nemzetközi árufuvarozási szolgáltatást nyújtó kereskedők e szerződés részeként vámügynöki szolgáltatást is nyújthatnak, amelynek keretében a kereskedő a fogyasztó vámügyi képviselőjeként jár el a vámhatóságok előtt.

71. Az ilyen szerződés keretében a kereskedő a fogyasztó nevében jár el a vámhatóságok előtti ügyekben, elvégzi a vámjogszabályok által megkövetelt cselekményeket és vámalakiságokat, és gondoskodik arról, hogy az eljárásokat lefolytassák és a fizetés megtörténjen, hogy az áruk zökkenőmentesen léphessék át a határt. [18]

72. Amennyiben a nemzetközi árufuvarozási szerződés vámügynöki szolgáltatást is tartalmaz, véleményem szerint a kereskedő köteles a fogyasztót részletesen tájékoztatni a vámalakiságok elvégzéséhez szükséges konkrét dokumentumokról. E tájékoztatás szükségszerűen a nyújtott szolgáltatás részét képezi, és ezért a kereskedőnek a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti, szerződéskötést megelőző tájékoztatási kötelezettségének terjedelmébe tartozik.

73. Ezen irányelv 5. cikke (1) bekezdésének c) pontja jelentős terhet ró a kereskedőkre, amikor a potenciális fogyasztót a nyújtott szolgáltatás teljes áráról kell tájékoztatniuk. E rendelkezés nemcsak azt követeli meg a kereskedőtől, hogy lehetőség szerint tájékoztassa a fogyasztót az áru adóval növelt teljes áráról, valamint az esetleges további költségekről, hanem azt is előírja, hogy amennyiben a kereskedő a szerződés megkötése előtt nem tudja kiszámítani a teljes árat, akkor is tájékoztatnia kell a fogyasztót a teljes ár kiszámításának módjáról.

74. Ha a kereskedő a nemzetközi fuvarozási szolgáltatásának részeként vállalja, hogy a fogyasztó vámképviselőjeként jár el, akkor a kereskedőnek a szerződés teljes áráról való tájékoztatáskor közölnie kell e szolgáltatás árát is, hogy a fogyasztó tájékozott ügyleti döntést hozhasson.

75. A nemzetközi árufuvarozási szerződésekkel összefüggésben azonban a kereskedő nem mindig tudja kiszámítani a szolgáltatás vámokkal növelt teljes költségét, mivel a vámok pontos költségét nem mindig lehet előre észszerűen kiszámítani, és az valószínűleg számos különböző tényezőtől függ. [19]

76. Mindazonáltal a vámokra alkalmazandó vámtételekre és összegekre, valamint e különböző tényezők alkalmazására vonatkozó információk a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „ár kiszámításának módja” alá tartoznak, és mint ilyen, olyan lényeges információnak minősül, amelyre az átlagfogyasztónak szüksége van ahhoz, hogy tájékozott ügyleti döntést hozzon. [20]

77. Következésképpen a nemzetközi árufuvarozási szerződés részeként vámügynöki szolgáltatást nyújtó kereskedőt az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében terhelő, a szolgáltatás adókat és minden további költséget magában foglaló teljes áráról való tájékoztatásra vonatkozó kötelezettséget e kereskedő úgy is teljesítheti, hogy a szerződés megkötése előtt tájékoztatja a fogyasztót arról, hogy a vámot kell fizetni, valamint részletes tájékoztatást nyújt a konkrét szállításra alkalmazandó vámtételekről és -összegekről, ideértve az e vámok teljes költségét

[18] Lásd a vámjogi képviselőt illetően az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 269., 1. o., helyesbítések: HL 2013. L 287., 90. o.; HL 2016. L 267., 2. o.; HL 2018. L 173., 35. o.; a továbbiakban: Uniós Vámkódex) 5. cikkének 6. pontját, valamint 18. cikkét.

[19] A vámokat illetően az áruk behozatalakor fizetendő vám kiszámítása során három általános tényezőt kell figyelembe venni: az áru értéke, tarifális besorolása és származása. A vámok árát befolyásoló tényezőkkel kapcsolatos általános információkért lásd a Bizottság vámok kiszámítására vonatkozó honlapját, amely a következő címen érhető el: https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs/calculation-customs-duties_en.

[20] Lásd analógia útján: NEW Niederrhein Energie ítélet, 31. pont.

esetleg befolyásoló általános tényezőkkel (például a szállított áruk értéke vagy származása) vagy bármely más, a kereskedő által nem befolyásolható változó tényezővel kapcsolatos tájékoztatást.[21]

78. E megfontolások alapján a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontját úgy kell értelmezni, hogy a nemzetközi árufuvarozási szolgáltatás részeként a fogyasztónak vámügynöki szolgáltatást nyújtó kereskedő köteles tájékoztatni a fogyasztót a nemzetközi fuvarozásra alkalmazandó vámeljárásokról. E kötelezettség magában foglalja a vámalakiságokhoz szükséges konkrét dokumentumokkal kapcsolatos részletes tájékoztatást, valamint a konkrét vámtételekkel és -összegekkel kapcsolatos részletes tájékoztatást, ideértve a nyújtott szolgáltatás teljes árát befolyásoló általános tényezőkkel kapcsolatos tájékoztatást is.

2. A vámügynöki szolgáltatást nem nyújtó kereskedőkre vonatkozó tájékoztatási kötelezettség terjedelme

79. A fentiekre tekintettel aránytalan lehet elvárni az ilyen vámügynöki szolgáltatást nem nyújtó kereskedőtől, hogy a fogyasztónak ugyanolyan részletes tájékoztatást nyújtson a vámeljárásokról.

80. Jóllehet egyetértek azzal, hogy ilyen kötelezettség előírása e kereskedőkkel szemben aránytalan lehet, ez nem csökkenti a kereskedők azon alapvető kötelezettségét, hogy a fogyasztóknak elegendő tájékoztatást adjanak a nyújtott szolgáltatás lényeges tulajdonságairól, hogy a fogyasztó tájékozott ügyleti döntést hozhasson.

81. E kötelezettség terjedelmének vizsgálata során megfelelő egyensúlyt kell teremteni a fogyasztóvédelem magas szintje és a vállalkozások versenyképessége között.[22] Ennek szem előtt tartásával a kereskedő vámokkal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettsége egyrészt nem lehet olyan széles körű, hogy aránytalan terhet jelentsen a kereskedő és erőforrásai számára, másrészt nem értelmezhető olyan szigorúan, hogy megfossza a fogyasztót a fogyasztói jogokról szóló irányelv 1. cikke által biztosított magas szintű védelemtől.

82. E megfontolásokat szem előtt tartva egyetértek a kérdést előterjesztő bírósággal abban, hogy aránytalan lenne a vámügynöki szolgáltatást nem nyújtó fuvarozóra hárítani annak kötelezettségét, hogy meg kell vizsgálni minden egyes, nemzetközi szállításra átadott áru tulajdonságait, valamint az ezen áruk különböző országokban történő fuvarozására alkalmazandó konkrét dokumentációs követelményeket. Ez különösen igaz bizonyos vállalkozások – például a jelen ügyben érintetthez hasonló kisvállalkozások – működésének gazdasági kontextusában, amelyeknek esetleg nincs megfelelő erőforrásuk ilyen vizsgálat elvégzésére.[23]

83. A fogyasztói jogokról szóló irányelvhez hasonló fogyasztóvédelmi jogszabályok azonban azon az előfeltevésen alapulnak, hogy a fogyasztók az eladóhoz vagy szolgáltatóhoz képest viszonylag hátrányos helyzetben vannak, mind tárgyalási lehetőségek, mind pedig tájékozottsági szint tekintetében.[24] Így a kereskedőnek elegendő tájékoztatást kell nyújtania ezen egyensúlytalanság orvoslásához, és lehetővé kell tennie a fogyasztók számára, hogy tájékozott ügyleti döntést hozzanak.

[21] Lásd analógia útján: NEW Niederrhein Energie ítélet, 38. és 41. pont. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az ár kiszámításának módjára vonatkozó tájékoztatás mértékének lehetővé kell tennie a fogyasztó számára, hogy ezen információ alapján maga számítsa ki ezt az árat, és így végleges számszerű eredményre jusson (ezen ítélet 39. pontja).

[22] Lásd e tekintetben a fogyasztói jogokról szóló irányelv (4) preambulumbekezdését.

[23] Lásd analógia útján: 2019. július 10-i Amazon EU ítélet (C-649/17, EU:C:2019:576, 48. pont).

[24] Lásd analógia útján: 2024. április 11-i Air Europa Líneas Aéreas ítélet (C-173/23, EU:C:2024:295, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

84. De milyen szintű tájékoztatás elegendő az egyensúlytalanság orvoslásához?

85. E kérdés megválaszolásához meg kell vizsgálni, hogy milyen típusú dokumentumok szükségesek a vámok alkalmazásához.

86. A vámok alkalmazásának eljárási keretét uniós szinten egységesítették,[25] és a kötelező vámáru-nyilatkozaton túl[26] a vámeljárásokra vonatkozó általános dokumentációs követelményeket a 2015/2447/EU bizottsági végrehajtási rendelet[27] határozza meg. E dokumentáció részét képezik a szállított áruk vámértékére[28] és származására[29] vonatkozó igazoló dokumentumok. Így bár a tagállamok meghatározhatják a konkrét követelményeknek megfelelő dokumentumok külön formáját,[30] az alapul szolgáló bizonyítási követelmények az egész Unióban azonosak maradnak.

87. Erre tekintettel, mivel a nemzetközi fuvarozási szolgáltatást nyújtó kereskedők rendelkeznek speciális ismeretekkel a vámeljárásokra vonatkozó általános szabályok – beleértve az ezekhez az eljárásokhoz szükséges dokumentumokat –, például az áruk értékének vagy származásának igazolását illetően, ezért észszerűen elvárható, hogy a kereskedő olyan típusú igazoló dokumentumokkal kapcsolatban nyújtson a fogyasztónak ilyen általános tájékoztatást, amelyeket a fogyasztónak a vámeljárások lefolytatása érdekében esetlegesen a kereskedő rendelkezésére kell bocsátania, függetlenül attól, hogy ezen kereskedő vámügynöki szolgáltatást nyújt-e vagy sem, ahhoz, hogy a fogyasztó tájékozott ügyleti döntést hozhasson.

88. Ezen okok alapján úgy vélem, hogy a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja nem értelmezhető úgy, hogy a nemzetközi árufuvarozási szerződések keretében vámügynöki szolgáltatást nem nyújtó kereskedőkkel szemben azt a kötelezettséget írja elő, hogy részletes tájékoztatást (például listát) nyújtson az egyes szállított áruk tekintetében az adott határon a vámhatóságoknak bemutatandó konkrét dokumentumokról. Véleményem szerint e rendelkezés inkább csupán arra kötelezi a kereskedőket, hogy azon igazoló dokumentumok típusairól tájékoztassák a fogyasztókat, amelyeket a fogyasztó köteles rendelkezésre bocsátani, azaz arról, hogy a fogyasztó köteles rendelkezésre bocsátani az áruk származását vagy értékét igazoló dokumentumokat, anélkül azonban, hogy megjelölné az ehhez szükséges konkrét dokumentumokat.

89. A nyújtott szolgáltatás jellegére tekintettel a kereskedő ezen irányelv 5. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti azon kötelezettségét, hogy a fogyasztónak a nyújtott szolgáltatás teljes áráról tájékoztatást nyújtson, nem értelmezhető úgy, hogy az olyan kereskedőnek, amely nemzetközi árufuvarozási szolgáltatást nyújt, de vámügynöki szolgáltatást nem, részletes tájékoztatást kellene nyújtania a fogyasztó részére a konkrét vámtételekről és -összegekről. Ennek oka, hogy a vámok költségei észszerűen nem tekinthetők az olyan szolgáltatás „ára” részének, amely csak áruszállítást foglal magában, és nem tartalmazza a vámkezelési szolgáltatást.

[25] Lásd ebben az értelemben az Uniós Vámkódex (28) preambulumbekezdését.

[26] Az Uniós Vámkódex 158. cikke.

[27] Az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2015. november 24-i bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2015. L 343., 558. o.; helyesbítések: HL 2016. L 87., 35. o.; HL 2017. L 101., 195. o.; HL 2018. L 157., 27. o.; HL 2019. L 181., 124. o.; a továbbiakban: 2015/2447 rendelet).

[28] A 2015/2447 rendelet 145. cikke.

[29] A 2015/2447 rendelet 116. cikke.

[30] A tagállamok például előírhatják a dokumentumok fordítását. Lásd e tekintetben a 2015/2447 rendelet 116. cikkét.

90. Egyetértek a Bizottsággal abban, hogy a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt tájékoztatási kötelezettséget a kereskedő és a fogyasztó között létrejött szerződés jellegére tekintettel kell értelmezni. Ha a szerződés nem határozza meg, hogy a fuvarozó vámügynöki szolgáltatásokat nyújt, a fuvarozó nem köteles a fogyasztónak részletes tájékoztatást nyújtani a szóban forgó árukra alkalmazandó vámtételekről és -összegekről.

91. Ez azonban semmilyen módon nem zárja ki az ilyen kereskedőnek a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti azon kötelezettségét, hogy tájékoztassa a fogyasztót arról, hogy *esetleg* vámot kell fizetni.

92. Erre tekintettel, az ilyen kereskedőnek azt követően, hogy a fogyasztónak ilyen tájékoztatást nyújtott, ki kell kötnie, hogy amennyiben a szállított áruk jellege vagy a fogyasztó által rendelkezésre bocsátott pontatlan vagy nem megfelelő dokumentáció miatt a határon vámeljárások lefolytatására kerül sor, és ennek következtében vámfizetési kötelezettség keletkezik, a kereskedő a fogyasztó nevében megfizeti a vámokat, és a fogyasztó az áruk kézbesítése után köteles a vámokat a kereskedőnek megtéríteni. Az esetleges jövőbeli költségekre vonatkozó ilyen információ észszerűen olyan lényeges információnak tekinthető, amelyre a fogyasztónak szüksége van a tájékozott ügyleti döntés meghozatalához.

93. A fentiekre tekintettel úgy vélem, hogy a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontját úgy kell értelmezni, hogy a nemzetközi árufuvarozási szolgáltatást, de vámügynöki szolgáltatást nem nyújtó kereskedő a szerződés megkötése előtt köteles a fogyasztót tájékoztatni arról, hogy a szállított áruk vámkötelesek lehetnek, és hogy a fogyasztónak meg kell térítenie a kereskedő részére a fogyasztó nevében megfizetett vámokat. A kereskedő e kötelezettségét úgy is teljesítheti, hogy a fogyasztónak általános tájékoztatást nyújt a vámeljárásokhoz szükséges igazoló dokumentumok típusairól, de nem köteles részletes tájékoztatást nyújtani sem e vámalakiságok elvégzéséhez szükséges konkrét dokumentumokról, sem pedig a vámtételekről és -összegekről.

94. A fenti következtetéseket az alapügy tényállására alkalmazva úgy tűnik, hogy a jelen ügyben nem vitatott, hogy a felperes és az alperes között létrejött szerződés nem tartalmazott vámügynöki szolgáltatást. Az sem vitatott, hogy az alperes (a kereskedő) nem nyújtott részletes tájékoztatást a felperesnek (a fogyasztónak) a vámeljárásokról és az alkalmazandó vámtételekről.

95. A kérdést előterjesztő bíróságnak kell értékelnie, hogy az alperes elmulasztotta-e a lehetséges vámeljárásokkal kapcsolatos releváns információkat a felperes rendelkezésére bocsátani, és ezért megsértette-e a fogyasztói jogokról szóló irányelv 5. cikke szerinti, szerződéskötést megelőző tájékoztatási kötelezettségét, valamint e jogsértés mértékét és következményeit a szóban forgó szerződés tekintetében.

IV. Végkövetkeztetés

96. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javasolom, hogy a Bíróság a Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litvánia legfelsőbb bírósága) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következőképpen válaszoljon:

A fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a fogyasztói jogokról szóló irányelv) 5. cikke (1) bekezdésének a) pontját

úgy kell értelmezni, hogy amennyiben e rendelkezés előírja a kereskedővel szemben, hogy a fogyasztót az áruk vagy szolgáltatások lényeges tulajdonságairól tájékoztassa, a fogyasztónak nemzetközi fuvarozási szolgáltatást nyújtó kereskedő köteles a szerződés megkötése előtt tájékoztatni a fogyasztót arról, hogy a szállított áruk vámkötelesek *lehetnek*. E kötelezettség megköveteli a kereskedőktől, hogy a fogyasztót arról tájékoztassák, hogy a szerződés részeként nyújtanak-e vámügynöki szolgáltatást, és ennek megfelelően arról, hogy a kereskedő vagy pedig a fogyasztó feladata-e a vámalakiságok elvégzéséhez szükséges dokumentáció beszerzése.

A vámügynöki szolgáltatást *magában foglaló* nemzetközi árufuvarozási szerződések esetében a fogyasztók jogairól szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontját

úgy kell értelmezni, hogy a kereskedő köteles a fogyasztónak a vámalakiságokhoz szükséges konkrét dokumentumokról, valamint a konkrét vámtételekről és -összegekről szóló részletes tájékoztatást nyújtani, ideértve a nyújtott szolgáltatás teljes árát befolyásoló általános tényezőkkel kapcsolatos tájékoztatást is.

A vámügynöki szolgáltatást *nem tartalmazó* nemzetközi árufuvarozási szerződések esetében a fogyasztók jogairól szóló irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontját

úgy kell értelmezni, hogy az megköveteli a kereskedőtől, hogy tájékoztassa a fogyasztót arról, hogy köteles megtéríteni a kereskedő részére a fogyasztó nevében kifizetett vámokat. A kereskedő köteles a fogyasztónak általános tájékoztatást nyújtani a vámeljárásokhoz szükséges igazoló dokumentumok típusairól, de nem köteles részletes tájékoztatást nyújtani a vámalakiságok elvégzéséhez szükséges konkrét dokumentumokról vagy a vámtételekről és -összegekről.